

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 11798

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1925

P O L E M I C I.

1926

dustria, in editt. Genev. 1597. 4. 1608. f. non paucis, quae Reformatis faverent, infarctis, ut docet *ἀντοψία*. At Exemplum nostrum *ms.* fine die et consule primum, aut in primis fuisse videtur, in quod conjecit *Illyricus*, quae ex libris, Bibliothecisque, quas piceatis adibat manibus, in rem suam congefferat, partim suo, partim alieno calamo usus, laciniis chartae etiam hinc inde interpositis, et delictis variis, quae jam conceperat. Ita e Testium suorum numero *Jobannem Scriptoris O. M.* et *Reginaldum Pecock (Peacock) Ep. Cicestr.* expunxit, quos in Editis jam non reperio. Ceterum ut labore steterit Nostro tot Viros *Papae reclamantes* in unum concire, magis arduum fane fuisset hos Viros inter se ipsos conciliare. Alium *Testium Veritatis Catalogum* illi ab *Guil. Eifengrenio Dilingae 1565.* f. oppositum fuisse, notum est.

CCCCXCIII.

876 Codex chartaceus lat. Sec. XVI. Folior. 74. f. inscribitur I. In Epistolam D. Pauli ad Galatas annotationes ex collectaneis Magistri Nicolai Galli Ratisponae praedicatis. Tractatio tota in Homiliis XXIV. ab initio multis divisionibus et articulis interstincta. Initium est: *Ex 1. Homilia primae propositionis. De Galatis dictum est, quod inuenies in annotationibus Lutheri ad Galatas. Applicatio ad nostra tempora. Pauli Denis Codd. Theol. V. I. P. II.*

lus in Epistola disputat non solum de Ceremonijs Mosi, sicut Origenes, Hieronymus, Chrysostomus et Theophilus falso opinantur &c. Finis: et publica fama. Et hec pro primo tractatu sufficiant. Memorantur hae Annotationes in Lexicis Universali et Joacheriano, ubi de vita Autoris patria Cothenensis dicti Habn. a. 1570. defuncti agitur; utrum vero typis excusae fuerint, hactenus ignoro.

II. fol. 67. Collectanea ex commentarijs N. supra Osea. Praecedunt tamen Notae duae, una de Christo, altera de Scriptura sacra, ad Commentaria, ut videtur, non pertinentes. Haec vero ita incipiunt: *Nemo sine spiritu sancto intelligit prophetas. Verbum domini ut factum est Oseae. Vane laborant omnes ut intelligant uerba dei qui carent illustratione Ihesu et spiritu dei &c.* Mox ad verba: *In diebus Oseae, init Declamatio inscripta: De mala uita clericorum, et procedit usque ad C. IV. v. 1. Cetera deperdita sunt. Job. Wiclef esse haec Commentaria notavit in Indice ms. Gentilotus ὁ μαχαρίτης; sed, praeterquam, quod nullibi inueniam, Oseam a Wiclefo expositum fuisse, avertit me, quod fol. ult. sub titulo: Contra Clerum in terra Bobemiae, legitur: Non fuit a seculo intergentes unquam uisa aut audita similis Saxonia, sicut modo in nostra praesentia exercetur a Clero Taboritarum &c. Quid Wiclefo a. 1387. in Anglia mortuo cum*

Z z

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 11798

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1927

C O D I C E S

1928

cum *Bohemiae Taboritis*? Itaque vide *Cod. DLIV.* ubi *Commentaria* haec integra habentur.

CCCCXCIV.

- 579 Codex chartaceus germ. Sec. XVI. Folior. 50. 4. Differtationem continet, quatenus obtemperandum sit supremis Magistratibus in Religionis negotio. Inscribitur illa: *Ein kurtzer aus der heilligen Biblischen vnnnd vätter schrifftten vndericht. Was massen sich ain yeder gotselliger rechter Christ in Religion vnd glaubens sachen mit grundt vertädigen, vnnnd dem falschen geborsam der Obrigkeit so man auch in göttlichen dingen vnderworffen sein. Vnd das gottes wortt Rechter gottesdienst vnd glauben den Conciliis weichen vnnnd denen allain geborcht werden solle, wider Gott sein Heiliges Euangelion Apostolische vnnnd Prophetische Leer, erdacht, durch der heiligen vnnnd vätter schrifftten begehen vnnnd erwören müge, auf das ainfeltigist zusammengezogen.* Sat obscura haec quidem; interim hoc agit Autor, ut ad *Lutheri* partes transgressos adversus *Edicta Ferdinandi I.* Sacra Romana Catholica urgentis obfirmet. Est enim *Martinus Mosederus* Minister protestans DD. de *Jörger de Tollet* et *Kreuspach*, qui primi de Nobilitate Austriaca Ecclesiasten domesticum ab ipso *Luthero* sibi a. 1525. expetiere, et obtinere *Mich. Stiffelium* pariter ab *Ordine Augustiniano* di-

gressum, ut habes in *Bern. Raupachii Austria* *Evang. vernac. Contin. I.* p. 36. Inter ejus porro Successores fuit *Mosederus* noster, qui praesentem Differtationem typis, ut putem, nunquam editam *Christophoro Jörgero* viro conspicuo et a *Maximiliano II.* hereditaria Aulae Praefectura pro *Austria* supra *Onasum* condecorato nuncupavit praemissa Epistola, quae data est: *in meiner behausung den Aindliffen Augusti, der wenigern Zall nach der geburdt Cristi des Acht- undfunffzigsten Jars.* Nihil de hoc Opusculo *Raupachius*, qui l. cit. et in *Presbyterologia Austr.* p. 126. solum meminit Confessionis Fidei et Doctrinae *Ratisbonae* 1561. vernacule a *Mosedero* editae adjuncto epistolico *Jörgeros* inter et *Lutherum* Commercio, neque de Viri patria rebusve quidquam novit. Ego *Austriacum* e dialecto censeo, studiorum fortasse causa *Vitebergam* profectum, indeque redire.

CCCCXCV.

Codex chartaceus lat. germ. 109 Sec. XVI. f. est Fascis *Opusculorum argumenti theologici*, quae se hoc ordine consequuntur: I. *Theobaldi Gerlach* ab oppido patrio *Billickheim* Palatinat. dicti *Billicani Tractatus de Communionem sub utraque Specie*, qui incipit: *Qui Ecclesiae concordiam sartam tectam esse cupiunt, optime et consultissime Vir &c.* Depugnat